

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztálvozás

389.6

Szerző:

Cím: *Új fővárosi kölcsönök*

Hely

Idő

1916

Személy

Forrás:

Pesti hírlap

Helyszám

Bp.

(Hely)

1916 II. 26

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

XX. cs. 23. sz.

Új fővárosi kölcsönök.

— Bárczy válasza Polónynak. —

A fővárosnak nagyobb törlesztéses kölcsönre volna szükség, már csak azért is, hogy a különféle kisebb folyószámla és függő kölcsönöket kiküszöbölhesse. Tekintettel azonban arra, hogy világháboru idején ilyen transzaksióra gondolni sem lehet, másrészt a régibb keletű tartozások részleteit és kamatait fizetnie kell, ezért ideiglenesen ismét csak újabb függőkölcsönökkel igyekeznek a helyzetet szanálni. Egyszerre három ilyen típusu kölcsön fölvétele aktuális. Az első az a 22 millió korona, amelyet a közgyűlés már megszavazott s amiből az élelmezési akciót finanszírozzák.

A második egy 30 millió koronás folyószámla kölcsön. A helybeli pénzügyintézetek esztörtökön nyújtották át ajánlatukat Eszerint a pénzt a Hitelbank, a Kereskedelmi Bank, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár és a Lezámloló Bank több más pénzügyintézettel együtt 1916 április 15-én adják egy évre. A kamat az Osztrák-Magyar Bank mindenkorin kamatlábánál 1 százalékkal magasabb s ezenkívül negyed évenként egy ezrelék jutalékot fizet a főváros. Ebből a 30 millióból fizeti vissza a főváros az élelmezési akcióra felvett 22 millió koronát, a felesleges 8 millió korona pedig mint pénzkészlet áll majd rendelkezésre.

A harmadik egy ugynevezett valuta kölcsön, amire a Magyar Bank és Kereskedelmi r.t. tett ajánlatot. Ez 13 millió korona márka, amire

azért van szükség, mert a főváros a németektől annak idején beruházásokra 158 millió koronát vett föl, aminek kamatait és részleteit negyed évenként márkában kell visszafizetnie. Köztudomásu, hogy a háboru alatt a korona és márka között a mi pénziünk hátrányára horribilis differencia van, úgy hogy egy-egy negyed évi részlettörlesztésre az értékdifferecia következtében 750.000 koronát fizet rá a főváros. Ezt akarja elkerülni a kölcsön művelettel a vezetőség és a számítás szerint a 13 millió korona e célra két évig elég. A bank a pénzt 6.94 kamatra adja tíz évre azzal, hogy a kölcsön tíz éven belül egyáltalán vissza sem fizethető. A 13 millió márkából föl nem használt és a banknál időlegesen gyümölcsötözötten elhelyezett pénzért a pénzügyintézet 5 százalékos tétit meg. A főváros kötelezvényeket bocsát ki husz félévi szelvénynyel el látva és ezeket adja át a banknak azzal, hogy e kötelezvények adó- és illetékmentességét a törvényhozástól kieszközli.

A kölcsönügyet mindenre kiterjedő részletességgel dr. Bercei Jenő tanácsnok ismertette a pénzügyi bizottság pénteki ülésén. Először Bíró Henrik szólt a kérdéshez s hibáztatta, hogy a tanács előzetesen nem informálta a bizottsági tagokat s így most egyszeri hallás után kell ilyen komplikált transzaksió dolgában dönteniük. Helytelenítette, hogy a bankok egymással nem versenyeznek, hanem a fővárossal szemben karutelezerjen járnak el s talán ennek a következménye, hogy a mai pénzűség idején, amikor a

Székesfővárosi házinyomda 1915.

kereskedő váltóját 3.7/8%-ra eskomptálják a bankok, folyószámlánál 6%-ot követelnek. Sajnos, hogy a főváros a háboru alatt ki van szolgáltatva a bankoknak.

Dr. Bárczy István polgármester rámutat arra, hogy az előzetes informálás akadémiikus értékű. Vagy jó az ajánlat s elfogadható, vagy rossz s akkor nem. Nézete szerint az ajánlatok eléggé méltányosak. A polgármester ezután így folytatta beszédét:

— Ki kell térnem arra, hogy Polónyi Géza képviselő ur szerdán a képviselőházban elmondott interpellációjában a közlelmezési kérdéssel kapcsolatban a főváros kölcsön-ügyeiről is nyilatkozott. Minthogy nincs módunkban a beszédre ott reflektálni, másrészt a nyilatkozattal szemben a parlamentben semmiféle ellennyilatkozat el nem hangzott, — bár nem célom polemizálni — válaszolnom kell. Polónyi képviselő ur a főváros adósság-csinálásának rettenetes módjáról beszélt; hibáztatta, hogy a postatakarékpénztár nyújtott kölcsönt, ami azzal a veszedelemmel fenyeget, hogy az államnak kell majd a főváros pénzügyeit szanálni, különösen, ha a postakincstár látja, hogy a pénze veszélyben van.

Mindenekelőtt konstatálnom kell, hogy az adósság-csinálás a városnál tulajdonképen nem adósságot, hanem vagyonváltozást jelent, mert a kölcsönösszeget jövedelmező beruházásokra fordítjuk s így a kölcsön a főváros háztartására egyáltalán nincs számbavehető hatással. Csak példaként említem föl, a háboru igazolni fogja

milyen fontos volt az, hogy az iskolákat bérházak helyett a főváros által létesített épületekben helyeztük el, valamint az is, hogy a gázgyárat és a villamos-üzemet olcsó kamat mellett fölvelt pénzen váltottuk meg. A képviselő ur beszéde tendenciózus volt. A posta csak formailag nyújt kölcsönt, miután a pénzt az intézetektől kapjuk és a posta-kinestárnál ezek az intézetek szavatolnak. De különben is a posta-kinestár a fővárosnál jobb helyre nem is adhatná a pénzét. Tíz év alatt beruházásokra háromszáz millió korona kölcsönt vettünk fel és azóta a főváros vagyona több mint száz millió koronával gyarapodott, úgy hogy most a tiszta vagyon meghaladja a 300 millió koronát. Ha Polónyi ur kimutatja, hogy Európa bármelyik nagy városának van ilyen nagy vagyona, akkor elhiszem, hogy jóhiszemű.

Még többen szóltak a tárgyhoz s végül a bizottság a pénzügyi osztály javaslatát egyhangúlag elfogadta.